

Antropologia de l'educació

Titulació de Pedagogia

Curs: primer. Primer quadrimestre: 4 crèdits

Professora Margarida Massot

Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social

Aquest curs està pensat com una introducció als temes que s'hauran de desenvolupar més extensament en l'assignatura de segon curs "Filosofia de l'educació". El grans objectius són:

Objectius

1. Conèixer les antropologies de l'educació més significatives al llarg de la història del pensament.
2. Iniciar-se en la lectura d'algunes obres clàssiques sobre antropologia de l'educació.
3. Reflexionar sobre la importància de l'antropologia en la recerca de les ciències de l'educació.

Temari

1. Qüestions epistemològiques

- Concepte i classificació de sabers
- Antropologia de l'educació

2. La imatge de l'home i l'educació

- L'antropologia de Plató: el mite de la caverna i altres mites
- L'antropologia de la Il·lustració: Rousseau i Kant
- L'antropologia dialèctica: Hegel, Marx, Habermas

3. Antropologies i Moviments educatius

- Pedagogia tradicional
- Moviments de renovació pedagògica: pedagogia activa
- Moviments antiautoritaris, antinstitucionals i llibertaris
- Models crítics
- Models tecnològics

Metodologia

Explicació de la matèria per part de la professora

Anàlisi, reflexió i discussió sobre les lectures recomanades tant de llibres com d'articles

Avaluació

Treball de camp

Treball sobre les lectures realitzades, assistència a classe i participació en les activitats de debat

Examen

Bibliografia bàsica per temes :

Antropologia i educació

ARAMAYO, R. (1997) *LA quimera del rey filósofo*. Taurus. Madrid

ARENDT, H I FINKIELKRAULT, A: *La crisi de la cultura*

CAMPS, V. (1990) *Virtudes públicas*. Ed. Espasa Calpe. Madrid

CAMPS, V. (1994) *Los valores de la educación*. Anaya. Madrid

COLOM, A I MÈLICH, J.C.(1994) *Después de la Modernidad* Paidós, Barcelona

CORTINA, A. (1994) *La ética de la sociedad civil*. Anaya. Madrid

CASSIRER, E.(1944) *Antropología filosófica* FCE, Méxic

COLE, M. I SCRIBNER, S. (1977) *Cultura y pensamiento* Limusa, Méxic

FREUD, S. (1970). *El Malestar en la cultura*. Alianza editorial. Madrid
FULLAT, O. (1997) *Antropologia filosòfica de la educació*. Ariel. Barcelona
GIRARD, r (1995) *La violencia y lo sagrado*. Anagrama. Barcelona
SAVATER. F. (1999) *Les preguntes sobre la vida*. Ariel. Barcelona
TODOROV, T. (1995) *La vida en comú* Taurus, Madrid

Mètodes i models d'investigació qualitatiu

Taylor, S.J. i Bogdan, R (1992). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación* Paidós, Barcelona
Willis, P. *Aprendiendo a trabajar*
Woods, P. (1986) *La escuela por dentro. La etnografía en la investigación educativa*. Paidós/MEC, Barcelona

Antropologies de l'educació:

Pedagogia tradicional:

Durkheim, E. (1982). *Historia de la educación y de las doctrinas pedagógicas*. La Piqueta. Madrid
Kant, I. (1982) *Prolegòmena*. Laia, Barcelona
Llull, R: *Pàgines pedagògiques*, recull. Eumo, (col·lecció Textos pedagògics. Núm, 31). Vic
Plató: (1982-86).. *Diàlogos*. Gredos, Madrid
Rawls, J. 1990) *Sobre las libertades*. Paidós-ICE de la UAB, Barcelona.
Rawls; J. (1993) *Teoria de la justícia*. FCE, Méxic.

Pedagogia marxista:

Makarenko.(1967) *Poema Pedagògic*. Planeta, Barcelona
Marx, K. I Engels, F(1987). *Textos sobre educación y enseñanza*. Alberto Corazón editor. Mad
Suchodolski, B. (1976) *Fonament de la pedagogia socialista*. Laia. Barcelona
Suchodolski, B. *Pedagogia de l'essència i de l'existència*.(Col. textos pedagògics) Eumo. Vic

Pedagogia crítica:

Ayuste, Flecha, Lleras, López Palma (1995). *Planteamientos de la pedagogia crítica*. Graó. Barcelona
Castells, Flecha, Freire, Giroux, Macedo, Willis: (1994): *Nuevas perspectivas críticas en educación*. Paidós educador. Barcelona
Freire, P. (1997) *Pedagogia de la esperanza*. Siglo XXI. Madrid
Freire, P.(1987): *L'educació com a pràctica de la llibertat*. Eumo. Vic
Freire: (1990): *La naturaleza política de la educación*. Paidós. MEC. Barcelona
Freire. (...) *Pedagogia del oprimido*
Milani, L. (1981) *Carta a una mestra*.(alumnes de l'Escola Barbiana). Nova Terra.(col. Nadal) Barcelona
Milani, L. (1978) *Contraescuela. Por una escuela popular* Zero, Madrid

Pedagogia llibertària i antiinstitucional:

Bakunin, M. (1979) *La instrucción integral*. Calamus Scriptorius. Barcelona
Ferrer i Guardia, F.(.) *L'Escola Moderna* . Eumo.(textos pedagògics, núm 22) Vic
Goodman, P. (1976) *La des-educación obligatoria*. Fontanella. Barcelona
Illich, I. (1978) *La sociedad desescolarizada*
Proudhon, P.J. (1975) *¿Qué es la propiedad privada?* Tusquets. Barcelona
Reimer, E.(1988) *La escuela ha muerto*. Guadarrama. Barcelona
Reimer, E. (1977). *Un mundo sin escuelas*. Nueva Imagen. Méxic
Tolstoi, L.N. (1977) *La escuela de Yasnania Poliana*. Júcar. Barcelona.

Pedagogia antiautoritària:

Freud. A. *Psicoanàlisi per a pedagogs*. Eumo (textos filosòfics, núm. 24) Vic
Neill, A. (1986) *Summerhill*. Eumo. Vic
Rogers, C. (1986) *Libertad y creatividad en la educación*. Paidós. Barcelona

Pedagogia activa i els seus antecedents:

Decroly, O. (--)*La funció de globalització*. Eumo. Vic
Dewey, J. (1985). *Democràcia i escola*. Eumo. Vic

Freinet, C. (1972) *Per una escola del poble*. Laia, Barcelona
Freinet, C. (1972) *Les invariants pedagògiques*. Laia, Barcelona
Galí, A. (-) *Activitat i llibertat en educació*. El tremp
Montessori, M. (-) *La descoberta de l'infant*. Eumo. Vic
Rousseau, J.J. (1989). *Emili o de l'educació*. Eumo. Vic
Sensat, R. (-) *Vers una nova escola*. Proa. Barcelona

Pedagogia tecnològica:

Pavlov, J. (1967) *Reflexos condicionats i inhibicions*. Edicions 62. Barcelona
Piaget, J. () *Escrits per a educadors*. Eumo, Vic
Sarramona, J. (1990) *Tecnología educativa*. CEAC. Barcelona
Skinner, B.F. (1974) *Walden Dos*. Fontanella. Barcelona
Skinner, B.F. (1979) *Tecnología de la enseñanza*. Labor. Barcelona
Skinner, B.F. (1982) *Más allá de la libertad y de la dignidad* Fontanella, Barcelona